

Sygn. akt XVI GC 1314/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Chała - Małkowska

Protokolant: Paweł Cegielka

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2016r. w W.,

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Spółki akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

o zapłatę kwoty 18.610,82 zł

I. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla wydany w dniu 11 września 2013 roku przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. w sprawie o sygn. akt XVI GNc 2704/13, w części dotyczącej kwoty należności głównej w wysokości 11.341,02 (jedenaście tysięcy trzysta czterdzieści jeden 02/100) złotych wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 28 lipca 2010 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części, nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla wydany w dniu 11 września 2013 roku przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. w sprawie o sygn. akt XVI GNc 2704/13 uchyla i powództwo oddala;

III. zasądza od powoda (...) Spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 153,40 (dziewięćdziesiąt jeden 96/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje zwrócić pozwanemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w W. kwotę 619,25 (sześćset dziewięćdziesiąt dwa 25/100) złotych, z czego kwotę 589,25 (pięćset osiemdziesiąt dziewięć 25/100) złotych tytułem niewykorzystanej części zaliczki na wynagrodzenie biegłego oraz kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu opłaty od uwzględnionego zażalenia o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 11 września 2013 roku;

V. wniosek o zasądzenie na rzecz pełnomocnika pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości oddala.

Sygn. akt XVI GC 1314/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09 maja 2013 roku (data nadania) (...) Spółka Akcyjna w W. (dalej: (...) S.A.) wniósł o zasądzenie od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (dalej: (...) Sp. z o.o.) kwoty 18 610,82 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 lipca 2010 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód jest remitentem

weksla własnego pozwanego, opatrzonego datą wystawienia – 31 marca 2008 roku. Jako data płatności został wskazany dzień 27 lipca 2010 roku. Należność wynikająca z weksla, opatrzonego klauzulą „bez protestu” – mimo wezwania do zapłaty – nie została zapłacona przez stronę pozwaną (pozew k. 3-6).

W dniu 11 września 2013 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. XVI Wydział Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla, w którym uwzględnił w całości roszczenie powodowej spółki (nakaz k. 59).

Od nakazu zapłaty pozwana strona złożyła zarzuty błędnego określenia wysokości zobowiązania poprzez niewskazanie składników dochodzonej pozwem kwoty oraz poprzez przyjęcie zaniżonej wartości rynkowej pojazdu stanowiącego przedmiot leasingu, za którą został on sprzedany przez powoda. Pozwany podniósł również zarzut nieprawidłowego umocowania pełnomocnika powoda, za pośrednictwem którego powód wniósł pozew (zarzuty k. 89-91).

W odpowiedzi na zarzuty powód podtrzymał pierwotne stanowisko, przedstawiając szczegółowe zestawienie kwot, jakie składają się na wysokości odszkodowania (pismo pełnomocnika powoda k. 179-181).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. jako finansujący oraz (...) Sp. z o.o. jako korzystający zawarły umowę leasingu operacyjnego nr (...) w dniu 31 marca 2008 roku. Przedmiotem umowy był samochód osobowy marki S. (...). Wysokość okresowych opłat leasingowych określono na kwotę netto 564,13 CHF. W dniu 31 marca 2008 r. finansujący wraz z korzystającym zawarli aneks do w/w umowy, którym zmieniono wysokość okresowych opłat leasingowych w ten sposób, że: za okresy od 01 września 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. ich wysokość miała wynosić 70 CHF netto, zaś od 01 stycznia 2010 r. do końca obowiązywania umowy – 705,68 CHF. W Ogólnych Warunkach Umowy Leasingu strony określiły m.in., że finansujący będzie mógł wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym m.in. w sytuacji, kiedy korzystający pozostaje w zwłoce z zapłatą okresowej opłaty leasingowej lub innych należności na łączną kwotę równą okresowej opłacie leasingowej i pomimo wyznaczenia przez finansującego na piśmie dodatkowego terminu 7 dni do zapłaty tych należności wraz z odsetkami, korzystający nie uiściłby ich. W przypadku wypowiedzenia umowy leasingu korzystający zobowiązany był zwrócić przedmiot leasingu finansującemu. Ten z kolei mógł nim wówczas dobrowolnie rozporządzać, a w szczególności mógł przedmiot leasingu sprzedać. Na zabezpieczenie roszczeń wynikających z w/w umowy został wystawiony weksel in blanco. Wraz z wekslem została sporządzona deklaracja wekslowa (**bezsporne**, poparte odpis z KRS powoda k.29-41; umowa leasingu operacyjnego k. 7-9; Ogólne Warunki Umowy Leasingu Operacyjnego k. 12-5, aneks z dnia 31 marca 2008 r. – k. 16-17, deklaracja wekslowa k. 11; kserokopia weksla k. 51).

Z powodu nieopłacenia okresowych opłat leasingowych w terminie, pismem z dnia 20 kwietnia 2010 roku finansujący wezwał korzystającego do zapłaty kwoty 2 402,85 zł w nieprzekraczalnym terminie do dnia 29 kwietnia 2010 r. pod rygorem przedterminowego rozwiązania umowy. (...) Sp. z o.o. nie zapłaciła w/w należności we wskazanym terminie, w związku z czym pismem z dnia 06 maja 2010 r. (...) S.A. skierowała do niej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. (...) Sp. z o.o. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy odebrała w dniu 11 maja 2010 r. (wezwanie do zapłaty z dnia 20 kwietnia 2010 r. – k. 18, oświadczenie o wypowiedzeniu umowy – k. 21, z.p.o. – k. 22).

W związku z wypowiedzeniem umowy leasingu w dniu 20 maja 2010 r. samochód osobowy marki S. (...) (przedmiotu leasingu) został zwrócony przez korzystającego finansującemu. W dniu 31 maja 2010 r. na zlecenie (...) S.A. z dnia 25 maja 2010 r. została sporządzona ekspertyza techniczna mająca na celu wycenę wartości przedmiotu leasingu. Wartość netto oszacowana została na kwotę 31 500 zł. W ekspertyzie zostały opisane uszkodzenia w postaci m.in. punktowych odprysków lakieru pokrywy czołowej, głębokich zarysowań tylnej pokrywy tarczy kół, prawego tylnego błotnika, prawych tylnych oraz przednich drzwi rozerwanie maty wygłuszającej. Ostatecznie wyżej opisany samochód został w dniu 15 czerwca 2010 r. sprzedany przez (...) S.A. na rzecz R. Ł. za kwotę 34 000 zł netto. W rzeczywistości jednak wartość samochodu osobowego marki S. (...) stanowiącego przedmiot leasingu w umowie pomiędzy (...) S.A. a (...) Sp. z o.o. na dzień 20 maja 2010 r. była wyższa, niż kwota 34 000 zł netto i wynosiła 39 180 zł netto (47 800 zł brutto) (**dowód:** kopia ekspertyzy k. 193-222, pisemna opinia biegłego – k. 263-271, ustna opinia biegłego – k.

305-306 i k. 348-348v., uzupełniająca pisemna opinia biegłego – k. 322-324, protokół przekazania pojazdu z dnia 20 maja 2010 r. – k. 312).

Pismem z dnia 08 lipca 2010 r. (...) S.A. wezwała (...) Sp. z o.o. do zapłaty w terminie do dnia 26 lipca 2010 r. kwoty **23 626,72 zł** w związku z rozwiązaniem łączącej strony umowy leasingu. Na kwotę tę składały się następujące pozycje:

- **2 402,85 zł** tytułem okresowej opłaty leasingowej za okres nr 23 na podstawie faktury nr (...) (**dowód:** faktura nr (...) – k. 187),

- **2 393,96 zł** tytułem okresowej opłaty leasingowej za okres nr 24 na podstawie faktury nr (...) (**dowód:** faktura nr (...) – k. 186),

- **258,34 zł** tytułem ubezpieczenia na podstawie faktury nr (...) (**dowód:** faktura VAT (...)– refaktura kosztów ubezpieczenia k. 185),

- **163,78 zł** tytułem odsetek za zwłokę w regulowaniu płatności,

- **24,13 zł** na podstawie noty odsetkowej nr (...) (**dowód:** nota zbiorcza – k. 184),

- **24,83 zł** na podstawie noty odsetkowej nr (...) (**dowód:** nota zbiorcza – k. 184),

- **51 841,33 zł** – stanowiąca sumę Kwoty Zdyskontowanej okresowych opłat leasingowych netto, których termin płatności jeszcze nie nadszedł, liczonych od raty wymagalnej od 01 maja 2010 roku (rata nr 25) do ostatniej 35 raty (łącznie 10 rat) oraz wartości końcowej określonej w umowie leasingu (tj. 8 664,68 franków szwajcarskich (...)), obliczona przy zastosowaniu kursu waluty 3,1581 zł, (**bezsporne**, poparte obliczenia kwoty zdyskontowanej k.34, 182). Na kwotę pozostałych do zapłaty rat leasingowych (10 rat od 01 maja 2010 r. do 01 lutego 2011 r.), obliczonych w wysokości 705,24 CHF każda, składały się sumy stanowiące równowartość ceny nabycia rzeczy – czyli kapitał (zgodnie z ostatnią fakturą za ratę leasingową 648,73 CHF czyli 1 805,03 zł) oraz odsetki (zgodnie z ostatnią fakturą za ratę leasingową 56,51 CHF czyli 157,23 zł), czyli koszty „kredytu rzeczowego”. Każda z przedmiotowych rat zawierała zatem w sobie koszty kapitału i odsetek. Wysokość każdej z rat, z rozbiem na sumę kapitału i odsetek została wyliczona przez (...) S.A. w W. (dokument rozliczeniowy k. 182, oświadczenie powoda - 358 **okoliczności bezsporne**);

- **517,50 zł** – stanowiąca koszty dodatkowe, w tym: 258,34 zł tytułem jednej raty składki ubezpieczenia wg. polisy (...) x 32,08 zł – tytułem dwóch rat składki ubezpieczenia GAP, 195 zł tytułem wyceny przedmiotu leasingu (**bezsporne**; poparte: certyfikat k. 183, faktura VAT (...)– refaktura kosztów ubezpieczenia k. 185, faktura zbiorcza wystawiona przez (...) Sp. z o.o. – k. 188, zestawienie wycen – k. 198-192); łącznie pomniejszone o kwotę uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu leasingu tj. 34 000 zł netto (**dowód:** wezwanie do zapłaty z dnia 08 lipca 2010 r. – k. 23).

Po skierowaniu przez (...) S.A. do (...) Sp. z o.o. wyżej opisanego wezwania do zapłaty, (...) Sp. z o.o. dokonała na rachunek (...) S.A. wpłaty w wysokości 5 050,11 zł. Wobec powyższego wyliczona do zapłaty przez (...) S.A. do zapłaty kwota w związku z rozwiązaniem łączącej strony umowy leasingu z dnia 31 marca 2008 roku uległa zmniejszeniu do kwoty **18 610,82 zł (okoliczności bezsporne)**.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów złożonych do akt jak również w oparciu o niesporne, bowiem wyraźnie, bądź milcząco przyznane twierdzenia stron, które nie budziły wątpliwości, co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Autentyczność złożonych do akt sprawy dokumentów nie była kwestionowana a jednocześnie żadna ze stron procesu nie żądała złożenia ich oryginałów. Aczkolwiek dokumenty te w większości stanowiły dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., to stosowanie do treści art. 233 k.p.c. Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia faktycznego a w konsekwencji, poczynił na ich podstawie ustalenia faktyczne. Materialna moc dowodowa dokumentu prywatnego zależy bowiem od jego treści merytorycznej. O materialnej mocy dowodowej dokumentów prywatnych rozstrzyga sąd zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów (por. art. 233 k.p.c.; K. Knoppek: Glosa do wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 25 września 1985 roku, sygn. akt IV PR 200/85, PiP 1988, nr 5). Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia faktycznego.

Wobec rozbieżności stanowiska stron w zakresie wartości rynkowej na dzień 20 maja 2010 r. samochodu osobowego marki S. (...) stanowiącego przedmiot leasingu, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu motoryzacji. Dopuszczając ten dowód Sąd stanął na stanowisku, iż w zakresie tezy dowodowej wymagana jest wiedza specjalistyczna, a dowód ten jest konieczny do zakończenia niniejszego postępowania.

Należy wskazać, iż ocena opinii biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają ją pod tym względem inne, szczególne dla tego dowodu kryteria jego oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność logiki i wiedzy powszechnej. Zdaniem Sądu opinia podstawowa oraz opinie uzupełniające mają charakter kompletny, są całościowe, a także rzetelne. Sąd w szczególności w całości podzielił wnioski biegłego co do przyjętej przez biegłego wartości rynkowej na dzień 20 maja 2010 r. samochodu osobowego marki S. (...) stanowiącego przedmiot leasingu.

Opinia podstawowa biegłego została zakwestionowana przez pozwanego w zakresie w jakim biegły uznał, iż dbałość o pojazd przez korzystającego była poniżej standardowej. Wskazał również, iż biegły zastosował korektę ujemną z uwagi na brak kołpaków, podczas, gdy w czasie przekazania pojazdu finansującemu był on wyposażony w kołpaki przekazane wraz z oponami letnimi. Biegły zarówno w pisemnej opinii uzupełniającej, jak i ustnych opiniach uzupełniających wskazał, iż w przypadku pojazdów używanych (a takim był przedmiot leasingu) wzięcie pod uwagę letnich opon oraz kołpaków miałby marginalny, pomijalny wpływ na wartość rynkową przedmiotowego samochodu. Co do dbałości o auto, jego uszkodzenia były widoczne na dokumentacji fotograficznej załączonej do akt sprawy.

Celem ustalenia stanu faktycznego, Sąd dopuścił również dowód z zeznań świadka E. O.. Mimo, iż zeznania świadka zostały złożone w sposób jasny i logiczny, ich treść nie korespondowała z treścią dokumentów zgromadzonych w trakcie postępowania dowodowego. Świadek zeznała, iż pozwany bardzo dbał o pojazd oraz, że ona, jako osoba parkująca obok pozwanego nie widziała w nim żadnych uszkodzeń. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka, z uwagi na dokumentację fotograficzną załączoną do akt sprawy, na której widać uszkodzenia leasingowanego pojazdu oraz opinię biegłego, która dowodzi faktów odwrotnych aniżeli zeznania świadka. Świadek jako osoba nie będąca specjalistą w zakresie motoryzacji nie musi trafnie oceniać stanu technicznego nadwozia samochodu lub może uważać jego drobne usterki za nieistotne, toteż zeznania E. O. Sąd uznał za niewiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w części.

Dokonując rozważań prawnych Sąd w pierwszej kolejności odniósł się do zarzutu pozwanego, co do nieprawidłowego umocowania pełnomocnika powoda. Należy wskazać, iż jego pełnomocnictwo zostało podpisane przez dwóch prokurentów, a każdy z nich w czasie udzielania pełnomocnictwo posiadał prokurę łączną, na dowód czego powód przedłożył odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS. Zgodnie z art. 109 (1) § 1 k.c. prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Według zaś art. 109 (1) § 2 k.c. nie można ograniczyć prokury ze skutkiem wobec osób trzecich, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Zakres tego umocowania jest więc określony ustawowo i nie może być (poza wyjątkiem tzw. prokury oddziałowej) skutecznie modyfikowany (ograniczany) w treści oświadczenia o udzieleniu prokury. Dokonując wykładni powołanego przepisu w nauce prawa podkreśla się, że prokura jest pełnomocnictwem szerszym niż pełnomocnictwo ogólne (uprawniające jedynie do czynności zwykłego zarządu). Prokura upoważnia bowiem do dokonywania czynności przekraczających zwykły zarząd w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Zgodnie z powyższym prokurenci powodowej spółki byli uprawnieni do udzielenia pełnomocnictwa procesowego radcy prawnemu reprezentującemu powoda w niniejszej sprawie.

Przechodząc do dalszej części rozważań, w sprawie poza sporem pozostawał fakt, że strony łączyła umowa leasingu, która została z winy pozwanego (z powodu nie opłacania umówionych rat) rozwiązana przed terminem jej zakończenia.

Stosownie do przepisu art. 7091 k.c.: „Przez umowę leasingu finansujący zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, nabyć rzecz od oznaczonego zbywcy na warunkach określonych w tej umowie i oddać tę rzecz korzystającemu do używania albo używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony, a korzystający zobowiązuje się zapłacić finansującemu w uzgodnionych ratach wynagrodzenie pieniężne, równe co najmniej cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia rzeczy przez finansującego”.

Powodowa spółka dochodziła należności na podstawie art. 7 § 3 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu. Zgodnie z treścią tegoż zapisu powodowi przysługiwało prawo wypowiedzenia umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli pozwany pozostawałby w zwłoce z zapłatą enumeratywnie wskazanych w tym paragrafie należności leasingowych i pomimo wyznaczonego przez (...) S.A., na piśmie dodatkowego siedmiodniowego terminu – nie uregulował swoich zobowiązań.

Stosownie do przepisu art. 709 13 § 2 zd. 1 k.c.: „Jeżeli korzystający pozostaje w zwłoce z zapłatą co najmniej jednej raty, finansujący może dokonać wypowiedzenia po bezskutecznym upływie odpowiedniego terminu dodatkowego do uiszczenia zaległości, który powinien korzystającemu wyznaczyć na piśmie”.

Z kolei zgodnie z art. 70915 k.c.: „W razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu. Obowiązek natychmiastowej zapłaty dotyczy pozostałych rat leasingowych (przewidzianych w umowie a niezapłaconych), a więc tych, których termin płatności przypada po rozwiązaniu umowy na skutek wypowiedzenia. Powstaje on po stronie korzystającego, jeżeli finansujący zgłosi stosowne żądanie. W braku takiego żądania korzystający jest zwolniony z obowiązku zapłaty rat przypadających po rozwiązaniu umowy. W odniesieniu do rat zaległych, korzystający pozostaje zobowiązany do ich zapłacenia. Suma przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat (Kwota Zdyskontowana) w niniejszej sprawie wyniosła **51 841,33 zł**. Na kwotę tę, jak wskazuje sam powód składała się kwota stanowiąca równowartość wysokości całej raty pozostałej do zapłaty, czyli z uwzględnieniem wysokości kapitału i odsetek tj. w niniejszej sprawie 705,24 CHF co w przeliczeniu na walutę polską po kursie przyjętym przez powoda w stosunku do ostatniej raty leasingowej przed wypowiedzeniem umowy (tj. raty nr 24) – 2, (...) dało w sumie kwotę 1 963,26 zł. Jako, że w przedstawionym przez powoda szczegółowym rozliczeniu umowy leasingu w związku z jej przedterminowym rozwiązaniem (k. 182) brak było szczegółowego określenia jaka część z kwoty 705,24 CHF stanowiących wysokość raty stanowi część odsetkową a jaka część kapitałową, powód w piśmie procesowym z dnia 16 lutego 2016 r. (k. 358) wskazał, iż część kapitałowa raty to 648,73 CHF, zaś część odsetkowa to 56,51 CHF. Wartości te pokrywają się z tymi wskazanymi na fakturze za ostatnią – dwudziestą czwartą ratę leasingową należną powodowi przed wypowiedzeniem umowy leasingu, gdzie w przeliczeniu na PLN wynosiły one: część odsetkowa – 157,23 zł oraz część kapitałowa – 1 805,03 zł. Dokumenty te nie były kwestionowane przez pozwanego i stały się podstawą obliczenia kwoty należnego powodowi odszkodowania. Sęk w tym, iż nie cała wysokość raty – tak jak tego chce powód, zgodnie z jego żądaniem pozwu, winna składać się na wysokości zasądzonego odszkodowania w związku z rozwiązaniem umowy leasingu. Niezapłacone raty, należne finansującemu z chwilą rozwiązania umowy leasingu wskutek jej wypowiedzenia z przyczyn, za które odpowiada korzystający, ulegają pomniejszeniu o części przyszłych rat, obejmujące odsetki, stanowiące koszt "kredytu rzeczowego", zaciągniętego przez korzystającego u finansującego. Tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia z dnia 9 września 2010 r. I CSK 641/09, czy z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. V CSK 566/12. Korzyść podlegająca zaliczeniu na poczet szkody zaspokaja bowiem te interesy poszkodowanego, do których zaspokojenia zmierza odszkodowanie. Ogólne założenie odpowiedzialności odszkodowawczej znalazło wyraz w art. 709(15) k.c. Natychmiastowa, tj. z chwilą rozwiązania umowy leasingu wskutek jej wypowiedzenia, zapłata finansującemu przez korzystającego wszystkich przewidzianych w umowie a nieuiszczonych rat **ma na celu przywrócenie takiego**

stanu, w jakim finansujący znajdowałby się, gdyby korzystający należycie wykonywał umowę leasingu i nie dał powodów do jej przedwczesnego zakończenia. Pełni zatem funkcje odszkodowania za szkodę wyrządzoną finansującemu wskutek naruszenia przez korzystającego umowy leasingu z przyczyn, za które on odpowiada (też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 r., I CSK 354/07, LEX nr 361435). **Pełna jednak kwota ustalonych w umowie a niezapłaconych rat mogłaby przewyższać uszczerbek powstały w majątku finansującego, czyli wykroczać poza wyznaczone przez art. 361 § 2 k.c. granice dopuszczalnej wysokości odszkodowania.** Dlatego w art. 709(15) k.c. przewidziano pomniejszenie kwoty umówionych a niezapłaconych rat o dwa rodzaje korzyści: po pierwsze, o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek zapłaty rat przed terminem określonym w umowie leasingu, i po drugie, o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu w następstwie jej wypowiedzenia. Zgodnie z art. 709(15) k.c., finansujący może żądać od korzystającego z chwilą rozwiązania umowy wskutek jej wypowiedzenia nie tylko zapłaty rat, których terminy wymagalności przypadły przed tą chwilą, ale i wszystkich pozostałych umówionych rat, których ustalone terminy wymagalności przypadają po tej chwili. Według omawianego przepisu, ostatnio wymienione raty stają się więc natychmiast wymagalne z chwilą rozwiązania umowy leasingu wskutek jej wypowiedzenia, i do tych właśnie rat ma zastosowanie rozwiązanie, które przewiduje pomniejszenie wypłacanych finansującemu rat o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem.

Koniecznym elementem wynagrodzenia, które korzystający ma w myśl art. 709(1) k.c., obowiązek płacić finansującemu w uzgodnionych ratach, jest kwota odpowiadająca cenie rzeczy nabytej przez finansującego. Ponieważ umowa leasingu pełni funkcję kredytową w szerokim znaczeniu tego słowa (kontrahent korzystającego z rzeczy będącej przedmiotem umowy wykląda środki pieniężne na nabycie tej rzeczy), poszczególne raty, które korzystający obowiązany jest uiszczać, obejmują, obok spłaty równowartości ceny nabycia rzeczy, **jeszcze m.in. odsetki, stanowiące koszt "kredytu rzeczowego", zaciągniętego przez korzystającego u finansującego.** Do dobrowolnej zapłaty przez korzystającego rat przed umówionym terminem ma z mocy art. 709(17) k.c. odpowiednie zastosowanie art. 585 k.c. Zgodnie z tym przepisem, korzystający w razie dobrowolnej przedterminowej zapłaty rat może odliczyć kwotę odpowiadającą wspomnianym odsetkom; jeżeli bowiem nie jest już kredytowany przez finansującego, nie powinien mu z tego tytułu płacić wynagrodzenia. Natomiast w przypadkach, w których - tak jak w niniejszej sprawie - korzystający, stosownie do art. 709(15) k.c., obowiązany jest do zapłaty finansującemu wszystkich niezapłaconych rat z chwilą rozwiązania umowy leasingu na skutek jej wypowiedzenia, części przyszłych rat, obejmujące wspomniane odsetki, **powinny zostać odliczone od sumy niezapłaconych rat jako korzyści uzyskane przez finansującego wskutek obowiązku korzystającego zapłacenia finansującemu przyszłych rat przed umówionym terminem. Jeżeli bowiem z chwilą rozwiązania umowy odpadł obowiązek finansującego kredytowania korzystającego, nie powinno się już finansującemu należeć z tego tytułu wynagrodzenie.**

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Powodowi, w ramach odszkodowania należy się wyłącznie kwota raty leasingowej, pozostałej do końca obowiązywania umowy w wysokości części kapitałowej. Część odsetkowa powinna zostać odliczona jako korzyść związana z uzyskaniem przez niego zapłaty rat przed terminem zapłaty jak również z uwagi na brak konieczności kredytowania przedmiotu leasingu. Ten wrócił bowiem do finansującego. Obliczenie wysokości kapitału i odsetek składających się na poszczególne raty pozostałe do zapłaty zostało dokonane w oparciu o dokumenty przedstawione przez powoda. Powód nie przedstawił szczegółowego rozbicia poszczególnych pozostałych do spłaty rat na kapitał i odsetki, w piśmie z dnia 16 lutego 2016 r. wskazał jednak, iż część odsetkowa z każdej raty wynosiła 56,51 CHF, co w przeliczeniu na PLN po kursie przyjętym na ostatniej wystawionej przez powoda fakturze za ratę leasingową należną przed dniem rozwiązania umowy daje kwotę 157,23 zł. Łączna suma odsetek z 10 pozostałych do zapłaty rat leasingowych, o jaką należy pomniejszyć wysokość należnego powodowi wynagrodzenia stanowi zatem dziesięciokrotność kwoty 157,23 zł tj. 1572,30 zł i w tej części roszczenie jako niezasadne na podstawie wyżej przytoczonej argumentacji podlegało oddaleniu.

Nadto roszczenie podlegało również oddaleniu, co do kwoty 258,34 zł tytułem ubezpieczenia na podstawie faktury nr (...). Sąd uznał za udowodnione, to iż powód poniósł koszty ubezpieczenia przedmiotu leasingu, które zgodnie

z zapisami umowy leasingu miał prawo reafakturować na pozwanego. Powód przedstawił certyfikat potwierdzający ubezpieczenie OC przedmiotu leasingu. Powód jednak w przedstawionym zestawieniu dwukrotnie naliczył kwotę 258,34 zł tytułem kosztów ubezpieczenia – raz podając ją samodzielnie, a drugi raz wliczając w kwotę 517,50 zł stanowiącą tzw. koszty dodatkowe. Dwukrotne obciążenie pozwanego należnością za koszty ubezpieczenia było niezasadne, zatem powództwo, co do kwoty 258,34 zł należało oddalić jako niezasadne.

W piśmie procesowym będącym odpowiedzią powoda na zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty powód szczegółowo rozpiął, co składało się na kwotę określoną jako dochodzone przez niego „koszty dodatkowe” 517,50 zł. Mianowicie wskazał, iż była to suma następujących należności: 258,34 zł jedna rata składki ubezpieczenia wg. polisy (...) x 32,08 zł – dwie raty składki ubezpieczenia GAP, 195 zł – wycena przedmiotu leasingu. Co do kwoty 258,34 zł tytułem składki ubezpieczenia Sąd wypowiedział się w poprzednim akapicie niniejszego uzasadnienia. Powód oprócz składki za ubezpieczenie OC, naliczył sobie również dwie składki ubezpieczenia GAP w łącznej wysokości 64,16 zł (2 x 32,08 zł). To, iż pojazd będący przedmiotem leasingu posiadał takie ubezpieczenie w żaden jednak sposób nie zostało przez powoda udowodnione. Tym bardziej nie została udowodniona cena rzekomego ubezpieczenia GAP. Mimo niekwestionowania przez pozwanego wyżej wskazanej należności powoda, nie można zapominać o zasadzie ciężaru dowodu. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Sąd zatem z uwagi na brak dowodów, co do ubezpieczenia GAP i jego ceny zobligowany był oddalić powództwo również co do kwoty 64,16 zł.

Z powodu braku udowodnienia Sąd oddalił również roszczenie powoda co do kwoty 195 zł tytułem należności za sporządzenie wyceny przedmiotu leasingu w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy przez (...) Sp. z o.o. Powód przedstawił, co prawda zbiorczą fakturę za sporządzenie wycen przez (...) Sp. z o.o. na jego rzecz, zestawienie cen z przypisaniem do konkretnej wyceny oraz samą wycenę przedmiotu leasingu z umowy, z której powód wywodzi swe roszczenie, jednak z przedstawionych dokumentów nie wynika, aby powód poniósł koszt zleconej w tej sprawie wyceny w wysokości 195 zł, którym uprawniony byłby obciążyć pozwanego. Na fakturze zbiorczej (...) Sp. z o.o. wyróżniła 37 bliżej nieokreślonych wycen w cenie po 195 zł każda, zaś na przedstawionym przez powoda zestawieniu nie określono wyceny o numerze zlecenia (...), czyli tej za której powód domaga się zwrotu poniesionych kosztów. Podobnie więc jak w przypadku ubezpieczenia GAP, poniesienie przez powoda kosztów wyceny w wysokości 195 zł jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Wreszcie należy przejść do poniesionego przez pozwanego zarzutu zaniżenia wartości rynkowej przedmiotu leasingu przez powoda w trakcie jego sprzedaży, które wpłynęło na końcową wysokość odszkodowania. Zgodnie z § 3 ust. 5 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu „W przypadku wypowiedzenia umowy leasingu w związku z powstającym obowiązkiem zwrotu przedmiotu leasingu, Finansujący ma prawo do dowolnego rozporządzenia przedmiotem leasingu, a w szczególności do jego sprzedaży (...)”. Ust. 6 wyżej cytowanego zapisu umowy stanowi z kolei: „W przypadku, gdy po wypowiedzeniu umowy leasingu uzyskana przez finansującego cena sprzedaży netto przedmiotu leasingu albo wartość rynkowa netto przedmiotu leasingu ustalona przy przekazaniu przedmiotu leasingu innemu korzystającemu lub wartość rynkowa netto przyjęta w przypadku przejścia na potrzeby własne, po potrąceniu kwoty netto kosztów poniesionych przez finansującego w związku z odebraniem przedmiotu leasingu, jego wyceną, naprawą (...) jest niższa od kwoty zdyskontowanej, wówczas Korzystający jest zobowiązany zapłacić Finansującemu różnicę (...)”. Podstawowe zatem znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wobec zarzutu sprzedaży przedmiotu leasingu po zaniżonej cenie, miało ustalenie wartości rynkowej tego pojazdu by prawidłowo zastosować cytowany już wcześniej art. 709 (15) k.c. Według tego przepisu, w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu. Podzielić należy stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 26 kwietnia 2011 r. (I CSK 715/10), iż dochodzona

należność z tytułu niezapłaconych rat leasingowych powinna zostać pomniejszona o wartość odzyskanego przez finansującego przedmiotu leasingu oraz powołane w uzasadnieniu tego wyroku orzeczenia Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 9 września 2010 r. sygn. akt I CSK 641/09, OSNC - ZD 2011, nr 2, poz. 35, wyrok z dnia 28 stycznia 2010 r. sygn. akt I CSK 216/09, wyroku z dnia 14 lipca 2010 r. sygn. akt V CSK 4/10, OSNC 2011, nr 3, poz. 29). Wartość odzyskanego przedmiotu leasingu z kolei powinna zostać oceniona obiektywnie, nie musi ona być bowiem równoznaczna z ceną sprzedaży uzyskaną przez finansującego. W niniejszej sprawie powód odzyskany od pozwanego pojazd sprzedał za cenę 34 000 zł netto. Tymczasem zgodnie z opinią biegłego trzykrotnie uzupełnianą w związku zarzutami pozwanego (dwa razy ustnie i raz pisemnie) wartość rynkowa netto samochodu osobowego marki S. (...) wynosiła 39 180 zł. Sąd uznał pisemną opinię biegłego w odniesieniu do jej późniejszych uzupełnień za w pełni wiarygodną. W związku z powyższą powód jako finansujący powinien pomniejszyć dług pozwanego w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy o kwotę 39 180 zł, a nie jak to uczynił o 34 000 zł. Roszczenie powoda zatem było niezasadne również co 5 180 zł (różnica pomiędzy kwotą 39 180 zł i 34 000 zł).

Konkludując Sąd uznał, że powód udowodnił, iż na podstawie art. 70915 k.c. należne mu było odszkodowanie w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy leasingu na skutek okoliczności, za które odpowiedzialność pozwany. Powód jednak dochodził w niniejszym postępowaniu kwoty w łącznej wysokości 18 610,82 zł, która przewyższała należną mu rekompensatę. Należność dochodzoną pozvem należało pomniejszyć o następujące kwoty: 1 572,30 zł jako sumy części odsetkowych rat pozostałych do końca umowy; 5 180 zł z tytułu zaniżenia wartości rynkowej przedmiotu leasingu; 195 zł jako nieudowodnionej ceny wyceny wartości rynkowej pojazdu poniesionej przez powoda; 258,34 zł jako zawyżonej składce na ubezpieczenie OC; 2 x 32,08 zł jako nieudowodnionych składek na ubezpieczenie GAP.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że roszczenie powodowej spółki jest zasadne co do kwoty 11 341,02 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lipca 2010 r. W związku z powyższym Sąd utrzymał nakaz zapłaty z 24 lutego 2015 roku w części dotyczącej kwoty 11 341,02 zł o czym Sąd orzekł w punkcie I sentencji.

W pozostałej części nakaz zapłaty należało uchylić i powództwo oddalić o czym Sąd orzekł w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w nakazie zapłaty na podstawie art. 101 k.p.c., zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia oraz w zw. § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Powód wygrał to postępowanie w 60,94 %, pozwany 39,06 %. Koszty powoda to opłata 233 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2 417 zł. Pozwany poniósł zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych /.../ opłatę od zarzutów w wysokości 699 zł (3/4 całej opłaty od pozwu). Cała opłata od pozwu wynosiła 932 zł (od wps 18 610,82 zł). Pozwany poniósł również koszt wynagrodzenia biegłego w kwocie 1 410,75 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2 417 zł. Łączne koszty, które poniósł powód to 2 650,00 zł, zaś łączne koszty procesu poniesione przez pozwanego to 4 526,75 zł. Łącznie koszty procesu wyniosły zatem 7 176,75 zł z czego powód powinien ponieść 39,06% (2 803,40 zł) a pozwany 60,94% (4 373,35 zł). W związku z powyższym należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 153,40 zł, o czym Sąd orzekł w punkcie III sentencji wyroku.

W pkt IV sentencji wyroku Sąd orzekł o zwrocie pozwanemu niewykorzystanej zaliczki w kwocie 589,25 zł, na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (I pisemna opinia – 899,55 zł, II ustna 157,29 zł, III pisemna – 196,62 zł, IV ustna 157,29 zł, łącznie 1.410,75 zł, reszta zaliczki 589,25 zł). Zgodnie z tym przepisem, Sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony a opłatą należną. Sąd orzekł również o zwrocie kwoty 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty od uwzględnionego zażalenia o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 11 września 2013 roku.

W punkcie V sentencji wyroku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości. Sąd może zasądzić wynagrodzenie pełnomocnika w podwójnej stawce

minimalnej, gdy sprawa była szczególnie zawiła, a wkład pracy pełnomocnika okazał się szczególny. W niniejszej sprawie głównym dowodem, na którym pozwana opierała swoje zarzuty była opinia biegłego i to opinia biegłego uznana przez Sąd za wiarygodną stanowiła w przeważającej mierze podstawę do częściowego oddalenia powództwa. Wobec powyższego Sąd nie znalazł powodów do zasądzenia na rzecz pełnomocnika pozwanej wynagrodzenia w podwójnej wysokości.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji wyroku.